

PAWEŁ PABIANIAK

PORADNIK ŚWIADOMEGO INWESTORA

**czyli jak analizować
i wyceniać spółki giełdowe**

e-Bizcom.net

PAWEŁ PABIANIAK

PORADNIK ŚWIADOMEGO INWESTORA

CZYLI

JAK SKUTECZNIE ANALIZOWAĆ

I WYCENIAĆ SPÓŁKI GIEŁDOWE

ISBN 978-83-65215-02-4

O AUTORZE I OD AUTORA	8
WPROWADZENIE	9
SPRAWOZDANIA FINANSOWE – ŹRÓDŁO DANYCH DLA ANALIZY FINANSOWEJ	14
MIĘDZYNARODOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI.....	15
FINANSOWE RAPORTY OKRESOWE.....	21
<i>RAPORT KWARTALNY</i>	22
<i>RAPORT PÓŁROCZNY</i>	23
<i>RAPORT ROCZNY</i>	24
OBOWIĄZEK BADANIA LUB PRZEGLĄDU SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	25
RAPORTY BIEŻĄCE	29
CZĘŚCI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WEDŁUG MSR	31
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)	31
AKTYWA	34
AKTYWA TRWAŁE.....	37
AKTYWA OBROTOWE.....	37
<i>WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE</i>	39
<i>WARTOŚĆ GODZIWA</i>	41
<i>UTRATA WARTOŚCI</i>	42
<i>RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE</i>	43
<i>AMORTYZACJA</i>	46
<i>NALEŻNOŚCI</i>	52
<i>INWESTYCJE DŁUGO- I KRÓTKOTERMINOWE</i>	57
<i>ZAPASY</i>	64
<i>ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE (W AKTYWACH)</i>	69
<i>AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY</i>	73
PASYWA	75
KAPITAŁ WŁASNY	77
ZOBOWIĄZANIA	82
<i>ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE</i>	83
<i>ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE</i>	83
<i>REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA</i>	87
<i>ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE</i>	88
<i>ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE (W PASYWACH)</i>	89
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW (RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT)	91
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	92
WARIANT PORÓWNAWCZY RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT.....	96
WARIANT KALKULACYJNY RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT.....	102
WYNIK ZE SPRZEDAŻY I OPERACYJNY	105
WYNIK BRUTTO I NETTO	112
WYNIK DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ	114
SKŁADNIKI INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	115
INFORMACJA DODATKOWA	119
POZOSTAŁE CZĘŚCI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	121

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYM	121
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	122
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI EMITENTA	124
ANALIZA FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTWA	129
ANALIZA STRUKTURY I DYNAMIKI	137
ANALIZA STRUKTURY AKTYWÓW	137
ANALIZA STRUKTURY PASYWÓW	141
ANALIZA STRUKTURY RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	144
ANALIZA DYNAMIKI (POZIOMA)	146
ANALIZA SPÓŁKI "COMPANY" S.A. – DYNAMIKA I STRUKTURA RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT I BILANSU	149
ANALIZA RENTOWNOŚCI	154
RENTOWNOŚĆ SPRZEDAŻY	155
MARŻA NA SPRZEDAŻY TOWARÓW	156
RENTOWNOŚĆ OPERACYJNA I EBITDA	157
RENTOWNOŚĆ BRUTTO I NETTO	160
RENTOWNOŚĆ MAJĄTKU	161
RENTOWNOŚĆ KAPITAŁU WŁASNEGO	162
ANALIZA WYDAJNOŚCI	164
ANALIZA SPÓŁKI COMPANY" S.A. – RENTOWNOŚĆ I WYDAJNOŚĆ	167
ANALIZA PŁYNNOŚCI	171
<i>PŁYNNOŚĆ BIEŻĄCA</i>	172
<i>PŁYNNOŚĆ SZYBKA</i>	174
<i>PŁYNNOŚĆ GOTÓWKOWA</i>	175
ZŁOTA ZASADA FINANSOWANIA	176
KAPITAŁ PRACUJĄCY	177
POKRYCIE MAJĄTKU TRWAŁEGO KAPITAŁAMI STAŁYMI	179
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	181
PRZEPŁYWY Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	183
PRZEPŁYWY Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	188
PRZEPŁYWY Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ	189
ANALIZA SPÓŁKI COMPANY S.A. – PŁYNNOŚĆ	193
ANALIZA SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA	198
ROTACJA NALEŻNOŚCI	199
ROTACJA ZAPASÓW	204
ROTACJA ZOBOWIĄZAŃ	209
ROTACJA AKTYWÓW	214
ANALIZA SPÓŁKI COMPANY S.A. – ROTACJA	215
ANALIZA ZADŁUŻENIA I OBSŁUGI DŁUGU	218
POZIOM ZADŁUŻENIA	219
DŹWIGNIA FINANSOWA	221
POKRYCIE ODSETEK ZYSKIEM	224
POKRYCIE OBSŁUGI DŁUGU	225

POKRYCIE ZOBOWIĄZAŃ NADWYŻKĄ FINANSOWĄ	227
ANALIZA SPÓŁKI COMPANY S.A. – ZDOLNOŚĆ DO OBSŁUGI ZADŁUŻENIA	230
ANALIZA WSKAŹNIKÓW RYNKU KAPITAŁOWEGO	234
WYNIK NA JEDNĄ AKCJĘ.....	234
ROZWODNIONY WYNIK NA JEDNĄ AKCJĘ.....	235
CENA/ZYSK.....	237
CENA/CASH FLOW.....	238
CENA/WARTOŚĆ KSIĘGOWA.....	239
DYWIDENDA/CENA AKCJI.....	242
ANALIZA SPÓŁKI COMPANY S.A. – ANALIZA RYNKU KAPITAŁOWEGO.....	244
ANALIZA WŁAŚCICIELSKA	246
ANALIZA DUPONT	246
ANALIZA SPÓŁKI COMPANY S.A. – ANALIZA DUPONT	261
OGÓLNA OCENA FIRMY „COMPANY” S.A.....	263
WYCENA SPÓŁEK	265
WYCENA METODAMI MAJĄTKOWYMI	266
METODA SKORYGOWANEJ WARTOŚCI KSIĘGOWEJ NETTO	266
WYCENA METODĄ LIKWIDACYJNĄ.....	267
WYCENA METODĄ PORÓWNAWCZĄ.....	271
WYCENA METODAMI DYSKONTOWYMI	275
STOPA DYSKONTOWA I ŚREDNIOWAŻONY KOSZT KAPITAŁU.....	277
WYCENA METODĄ DCF	282
WYCENA METODĄ EVA	293
ANEKSY.....	304
ANEKS NR 1. CZYNNIK SEZONOWOŚCI I JEJ WPŁYW NA WYNIKI PRZEDSIĘBIORSTWA (NA PRZYKŁADZIE BRANŻY BUDOWLANEJ).....	305
ANEKS NR 2. SPECYFIKA BRANŻY I JEJ WPŁYW NA WYNIKI PRZEDSIĘBIORSTWA	308
ANEKS NR 3. OPIS I DANE FINANSOWE COMPANY S.A.....	311
ANEKS NR 4. WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW FINANSOWYCH „COMPANY” S.A.	317
ANEKS NR 5. WYNIKI BRANŻY, W KTÓREJ DZIAŁA „COMPANY” S.A.	319
ANEKS NR 6. PROGNOZA FINANSOWA DLA FIRMY „COMPANY” S.A.....	320
ANEKS NR 7. CO ZAWIERA RAPORT KWARTALNY.....	323
ANEKS NR 8. CO ZAWIERA RAPORT PÓŁROCZNY.....	329
ANEKS NR 9. CO ZAWIERA RAPORT ROCZNY	331

O AUTORZE I OD AUTORA

Autor niniejszej książki, którą Państwu prezentujemy – Paweł Pabianiak – to praktyk z doświadczeniem w obszarze finansów przedsiębiorstw. W przeszłości przez kilkanaście lat, pracownik banków komercyjnych w zakresie oceny klientów korporacyjnych (analityk ds. klientów korporacyjnych i analityk ryzyka).

Konsultant biznesowy, twórca planów biznesowych i inwestycyjnych dla jednostek gospodarczych, z szerokim doświadczeniem w przygotowywaniu biznes-planów i studiów wykonalności dla przedsiębiorstw w celu pozyskiwania finansowania inwestycyjnego i na bieżącą działalność. Autor publikacji książkowych z tematyki szeroko rozumianych finansów, a także twórca aplikacji informatycznych wspierających procesy analityczne i prognostyczne w przedsiębiorstwach, wspomagających analizę finansową i finanse przedsiębiorstw, w tym np. projektowanie inwestycji czy prognozowanie sprawozdań finansowych.

„W oddawanym do Państwa ręk Poradniku Świadomego Inwestora chciałbym przybliżyć czytelnikowi zagadnienia analizy finansowej i wyceny spółek giełdowych, i tym samym sprawić, że kontakt z rynkiem giełdowym będzie dużo przyjaźniejszy. Mam wielką nadzieję, że dzięki temu nawet początkujący inwestor poradzi sobie ze zrozumieniem kluczowych zależności stanowiących o takiej a nie innej kondycji finansowej dowolnej spółki, a co za tym idzie – będzie w stanie lepiej przewidzieć kierunek zmian w zakresie ceny akcji tejże spółki i podejmować na tej podstawie świadomie dobre decyzje inwestycyjne”.

Paweł Pabianiak

WPROWADZENIE

W większości miejsc poświęconych giełdzie i rynkowi kapitałowemu, w tym w wielu publikacjach czy np. na różnego typu tematycznych serwisach internetowych (które obecnie szczególnie kształtują świadomość działających oraz potencjalnych inwestorów giełdowych) niemal króluje przeświadczenie, że o wszystkim co się dzieje na giełdowym parkiecie decydują wyłącznie trendy, cykle i statystyka, czyli po prostu tak zwana analiza techniczna. Ktoś średnio zorientowany mógłby odnieść wrażenie, że analiza techniczna rządzi rynkiem giełdowym, i tym jak kształtują się ceny akcji poszczególnych spółek (jak i całego rynku). Oczywiście fachowcy od analizy technicznej próbują nas do tego przekonać, bo dzięki temu mają dobrze płatne zajęcia i władzę nad wieloma umysłami, ale takie podejście to nic bardziej mylnego. Nie jest naszym celem deprecjonowanie wagi analizy technicznej, ale przede wszystkim chodzi o to aby nie zapomnieć, że podstawą wszelkich działań, w tym także wycen poszczególnych spółek, jest ich analiza fundamentalna, w tym analiza finansowa. Analiza techniczną, która śledzi ruchy i zmiany cen spółek, powinna być traktowana jako obszar dodatkowy, który może służyć uzupełniająco do wcześniej dokonanej analizy przedsiębiorstwa opartej o jego wyniki finansowe i prognozy rozwoju.

W tej publikacji skupimy się właśnie na tym bardzo ważnym obszarze oceny spółki. Mam nadzieję, że zawarta w tej książce wiedza wspomże każdego zainteresowanego skuteczną analizą inwestora (obecnego czy też przyszłego) i choć częściowo przybliży tajemny świat giełdy, który znany jest stosunkowo nielicznej grupie wybrańców.

Aby w możliwie syntetyczny sposób przedstawić tak szeroką i złożoną tematykę, zwrócimy uwagę na najbardziej istotne elementy analizy finansowej spółek oraz wynikający z niej bezpośrednio temat prognozy ich wyników i wyceny, celem przybliżenia tych kwestii i pomocy każdemu, kto chciałby nabyć lub poszerzyć tą wiedzę. Niewielu inwestorów może sobie pozwolić na wykupienie dostępu do profesjonalnych analiz i wycen dokonywanych przez biura maklerskie (a konkretnie przez zatrudnionych w nich doradców inwestycyjnych), stąd zawarta w tej książce wiedza ma pozwolić na samodzielne przeprowadzenie – choćby podstawowej – analizy dowolnej spółki z rynku giełdowego oraz wyrobienie sobie swojego własnego zdania na jej temat. Obszerną częścią naszego poradnika jest także temat wyceny spółek, co z kolei pozwoli samodzielnemu inwestorowi określić wartość ocenionych przedsiębiorstw, a co za tym idzie – docelową cenę ich akcji na giełdzie.

Jeśli chcemy być świadomym inwestorem, a nie tylko „graczem” – ślepo podążającym za trendem kursu akcji, to musimy znać podstawowe zasady analizy finansowej spółek, w które inwestujemy lub chcemy zainwestować. Dzięki tej wiedzy łatwiej nam będzie rozstrzygnąć czy mamy do czynienia z inwestycyjną perłą czy też potencjalnym bankrutem. Oczywiście nawet taka wiedza nigdy nie zabezpieczy nas przed ewentualnymi stratami finansowymi (bo czasem ogólna koniunktura na giełdzie jest zła, i nawet najlepsze spółki dołączają wraz z całym rynkiem), ale z pewnością poważnie zwiększy szanse na dokonanie właściwych wyborów inwestycyjnych w dłuższej perspektywie czasowej. Nie ma wątpliwości, że lepsza firma, nawet w czasie ogólnej bessy, notować

będzie niższe spadki niż średnia rynkowa, a w trakcie hossy będzie inwestycją ponadprzeciętnie zyskowną. Czy więc lepiej jest inwestować w finansową perłę, czy w ekonomicznego „trupa” to chyba nie podlega większej dyskusji. A jak dokonać choćby prostej analizy takiego rozgraniczenia powiemy właśnie w tej książce.

Tematyka poniższej książki obejmuje zaprezentowanie, w możliwie prostej i przystępnej formie, zasad i technik analizy finansowej jednostek gospodarczych. Posłuży nam to do zrozumienia procesów, jakie zachodzą w przedsiębiorstwie oraz uchwycenia zależności między poszczególnymi wielkościami finansowymi. Zadaniem analizy jest uzyskanie możliwie całościowego i syntetycznego obrazu firmy, jej stanu majątkowego i kapitałowego czy też potencjału gospodarczego rozumianego jako zdolność do generowania nadwyżek finansowych.

Co istotne, dokonanie oceny sytuacji spółki pozwala poznać nie tylko obecny jej stan, ale również określić możliwe do zrealizowania kierunki rozwoju w przyszłości (przynajmniej w perspektywie krótkookresowej). W toku analizy korzysta się z usług różnorodnych instrumentów, a dokonuje się tego w oparciu o dane rachunkowości finansowej. Stąd podział opracowania na trzy podstawowe części. W pierwszej części opisane zostaną główne źródła danych potrzebnych do analizy finansowej (czyli generalnie mówiąc – sprawozdania finansowe i ich elementy, przy czym ze względu najczęściej spotykaną formę sprawozdań wśród firm giełdowych, mówić będziemy tutaj o sprawozdaniach **według międzynarodowych standardów rachunkowości**). To z kolei stanowić będzie podstawę do zastosowania tych źródeł danych w części drugiej. W niej przystąpimy do

zaprezentowania głównych zasad analizy finansowej. Nasza analiza obejmie podstawowe obszary badania standingu finansowego spółki giełdowej, i będzie służyć ustaleniu kluczowych punktów przedstawiających obraz istniejącego stanu. Duża waga zostanie przypisana analizie płynności (w tym strukturze przepływów pieniężnych), która powinna być istotnym obszarem zainteresowania analizy, jako zasadniczego źródła informacji o zdolności jednostki gospodarczej do generowania gotówki, i kierunków jej wydatkowania.

W trzeciej części książki, odpowiemy na pytanie, jak możliwie prosto i skutecznie dokonać wyceny spółki i – tym samym – ustalić docelową cenę jej akcji.

Przedstawione podejście do analizy i wyceny będzie możliwie praktycznym, przy uwzględnieniu jej kluczowego celu, jakim jest poznanie standingu finansowego firmy przy osiągalnych danych źródłowych, oraz przełożenie go na wyznaczenie wartości firmy. Praktyczne podejście oznacza, że całemu opracowaniu towarzyszą przykłady liczbowe, które ułatwią zobrazowanie przedstawionej tematyki. Tematy ściśle poświęcone analizie i wycenie będą odwoływać się do przykładowej firmy, a obliczeniom liczbowym towarzyszyć będzie odpowiedni komentarz. A zatem przedstawiona teoria będzie odwoływała się do rozwiązań praktycznych, co pozwoli lepiej zrozumieć prezentowane zagadnienia. W poniższym opracowaniu zajmiemy się analizą finansową jednostek gospodarczych z wyłączeniem banków i zakładów ubezpieczeniowych czy towarzystw funduszy inwestycyjnych, których rachunkowość podlega innym zasadom.

Istotnym uzupełnieniem książki jest praktyczne narzędzie do analizy finansowej spółki giełdowej – aplikacja finansowa dedykowana dokonaniu szybkiej i efektywnej analizy finansowej w oparciu o sprawozdania tworzone na podstawie międzynarodowych standardów rachunkowości, w szczególności analizy wskaźnikowej (Uwaga! Informacja jak ściągnąć program dla użytkowników, którzy zakupili ebooka w serwisach Nexto.pl, Virtualo.pl, lub innych serwisach na których niemożliwe jest dołączenie do ebooka pliku programu w Excelu, znajduje się na ostatniej stronie ebooka). Większy wybór narzędzi informatycznych z obszaru analizy finansowej i finansów przedsiębiorstw oraz wszelkie informacje na ten temat, znajdziecie Państwo na stronie internetowej <http://www.e-bizcom.net>. Także na ostatniej stronie ebooka informacja jak uzyskać 50% rabat na programy do wyceny spółek z katalogu serwisu e-bizcom.net.

Tymczasem zapraszam do lektury!

SPRAWOZDANIA FINANSOWE – ŹRÓDŁO DANYCH DLA ANALIZY FINANSOWEJ

Sprawozdanie finansowe stanowi podstawowe źródło informacji do przeprowadzenia analizy przedsiębiorstwa. Z niego czerpie się dane do dokonania analizy finansowej przedsiębiorstwa, w kolejnych jej obszarach i według poszczególnych kryteriów.

Jak wspomnieliśmy we wstępie, spółki giełdowe w Polsce generalnie podlegają zasadom międzynarodowych standardów rachunkowości. W porównaniu do zasad krajowych standardów rachunkowości (opartych o zapisy polskiej ustawy o rachunkowości) występują w nich różnice w metodologii wyznaczania niektórych wielkości finansowych, ich wyceny, a także – co dla nas bardzo istotne – prezentacji tych wielkości w postaci finalnego sprawozdania finansowego.

Nie jest, naturalnie, celem tej książki skupianie się na zasadach funkcjonowania międzynarodowych standardów rachunkowości, ale nie można przedstawiać tematyki analizy finansowej bez omówienia kluczowych zasad prowadzenia rachunkowości dla polskich spółek giełdowych, i tym samym – poznania treści i znaczenia wielkości finansowych, które stanowiąc będą podstawę przeprowadzanych analiz finansowych. Dlatego w pewnym stopniu (choć możliwie skondensowanym) przedstawione zostaną najważniejsze zasady wyznaczania i prezentacji danych finansowych, aby łatwiej było nam później objąć te dane podstawowej obróbce i ostatecznej analizie.

Sprawozdanie finansowe tworzy się na bazie dokonanych w ciągu

odpowiedniego okresu czasu operacji księgowych, których ogół znajduje swoje odbicie w opracowanych – po zakończeniu okresu obrachunkowego – raportach finansowych. Opracowania sprawozdania finansowego dokonują służby księgowe przedsiębiorstwa, po wcześniejszym przeprowadzeniu inwentaryzacji i przy zastosowaniu odpowiednich zasad wyceny.

Oczywiście ustalenie prawidłowości wyceny majątku i określenia wyniku finansowego nie należy do osoby analizującej, niemniej jednak w celu lepszego zrozumienia działań dokonywanych w trakcie późniejszej analizy, oraz poznania wielkości finansowych będących jej fundamentem, warto przedstawić zawartość poszczególnych części sprawozdania finansowego.

MIĘDZYNARODOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI

Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) albo też Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) to standardy rachunkowości oraz sprawozdawczości finansowej przyjęte na poziomie ogólnomiędzynarodowym i tworzące podstawy reguł i metod rachunkowości stosowanych na świecie, co pozwala na ich jednolite używanie i rozumienie bez względu na to, w jakim kraju na świecie funkcjonują. Nazw MSR i MSSF będziemy używać zamiennie.

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej określają w szczególności:

- metody wyceny poszczególnych składników sprawozdania finansowego,
- obszar informacyjny wymagany w sprawozdaniu finansowym,

- zasady i sposób prezentacji danych finansowych.

W 2002 r. Unia Europejska przyjęła tzw. „Rozporządzenie o rachunkowości”, które zobowiązywało wszystkie spółki giełdowe z krajów członkowskich UE do stosowania MSSF w swych skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych (dla jasności, skonsolidowane sprawozdania finansowe obejmują co najmniej dwie firmy stanowiące grupę kapitałową czyli firmy powiązane ze sobą np. w ten sposób, że jedna posiada akcje drugiej czyli jest jej właścicielem lub współwłaścicielem).

Obecnie stosowanie MSSF obowiązuje nie tylko w państwach członkowskich Unii Europejskiej, ale także w tzw. Europejskim Obszarze Gospodarczym, oraz w Szwajcarii. Oznacza to więc, że obecnie w Polsce (jako członku UE), każda spółka notowana na giełdzie papierów wartościowych zobligowana jest do stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości i – co za tym idzie – do prezentacji swoich sprawozdań finansowych skonsolidowanych (tj. w sytuacji, gdy jest podmiotem dominującym w ramach grupy kapitałowej) w oparciu o te właśnie zasady.

Wedle polskich przepisów dotyczących informacji przekazywanych przez spółki publiczne mogą one sporządzać jednostkowe sprawozdania finansowe zgodnie z polskimi zasadami rachunkowości albo, po podjęciu stosownej decyzji (na którą zezwala polska ustawa o rachunkowości) – zgodnie z MSR. Oznacza to, że potencjalnie możliwym jest sporządzanie jednostkowego sprawozdania danej spółki według polskich zasad rachunkowości, jakkolwiek w sytuacji, gdy ta sama spółka ma sporządzać skonsolidowane sprawozdanie wg MSR (a tu już nie ma dowolności

wyboru), istniałby problem z adekwatnym pokazywaniem danych finansowych spółki i grupy, również w powiązaniu z kwestią przygotowania danych jednostkowych spółki pod kątem włączenia ich do sprawozdania skonsolidowanego, co oznaczałoby podwójną pracę księgową. Uwzględniając fakt, że wiele polskich spółek ma zagranicznych właścicieli, trudno się dziwić, że sprawozdania wg MSR są obecnie standardem na rynku publicznym. Dlatego, w niniejszym opracowaniu na temat spółek giełdowych skupimy się na analizie opartej o dane pochodzące z sprawozdawczości przygotowanej w formie międzynarodowych standardów rachunkowości. Jeśli czytelnik zainteresowany jest analizą na podstawie polskich standardów rachunkowości zapraszam do lektury książki „Analiza Finansowa Przedsiębiorstwa” tego samego autora, aczkolwiek istnieją pewne podobieństwa w analizie obu rodzajów sprawozdawczości (największe różnice występują w podejściu księgowym do tych samych pozycji finansowych, ale na to osoba analizująca oczywiście nie ma żadnego wpływu), i dlatego część analityczna zaprezentowana w niniejszej książce jest oparta w pewnym stopniu o treści zawarte w wyżej wspomnianej książce.

To, że dana firma stosuje międzynarodowe standardy rachunkowości w oczywisty sposób wpływa na wygląd sprawozdań finansowych oraz – bezpośrednio – na dostępność danych potrzebnych dla celów efektywnej analizy finansowej każdej giełdowej spółki.

Zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości (a konkretnie MSR nr 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”) pełne sprawozdanie

finansowe powinno zawierać:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów,
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych,
- informacje dodatkowe.

Co ciekawe, standard zezwala, aby jednostki gospodarcze mogły stosować własne nazwy poszczególnych składników sprawozdania finansowego, inne od przedstawionych wyżej. I tak, nierzadko można spotkać nazwę „bilans” zamiast „sprawozdanie z sytuacji finansowej”, lub „rachunek zysków i strat” dla „sprawozdania z całkowitych dochodów”, a także np. „rachunek przepływów pieniężnych” w miejsce „sprawozdania z przepływów pieniężnych”. Są to nazwy zaczerpnięte z polskiej ustawy o rachunkowości, i są to analogiczne sprawozdania dla tych wynikających z

MSR, dlatego dla ułatwienia krajowych użytkowników tak jest to często stosowane.

MSR 1 to standard, który określa podstawowe zasady sporządzania sprawozdań finansowych, w tym kluczowe zasady ich tworzenia i prezentacji:

- **ciągłości działalności jednostki gospodarczej, i stałości metod prezentacji i klasyfikacji** – przyjęte przez firmę zasady rachunkowości muszą być stosowane w sposób ciągły, co oznacza w kolejnych okresach np. identyczny sposób wyceny tych samych wielkości finansowych, ustalania wyniku finansowego oraz sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych, w taki sposób, aby informacje z nich wynikające były porównywalne dla różnych okresów,
- **memoriałową** – polegająca na tym, że przychody i koszty są uznawane w momencie ich wystąpienia niezależnie od tego, czy miało miejsce równoczesne otrzymanie lub wypłacenie gotówki (powiemy o tym w szczególności przy okazji omawiania sprawozdania z całkowitych dochodów),
- oraz **istotności** – możliwe jest stosowanie uproszczeń, ale muszą zachowane być wszystkie istotne informacje i zdarzenia, których pominięcie zniekształciłoby obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego.

Dodajmy jeszcze jedną ważną kwestię wynikającą z MSR nr 1, która wyraźnie odróżnia standardy międzynarodowe do krajowych. Mianowicie, o ile polska ustawa o rachunkowości, kształtująca krajowe standardy, wprowadziła określony układ i zawartość poszczególnych sprawozdań, o tyle sprawozdania według MSR nie mają obligatoryjnego, jednego układu. W każdym przypadku ustalony jest jedynie minimalny wymagany zakres, natomiast specyfika danego przedsiębiorstwa (a także np. podejście służb księgowych) może wpływać na indywidualny wygląd w przypadku kwestii nieusankcjonowanych w przepisach. Dlatego w różnych firmach często można spotkać sprawozdania różniące się pewnymi szczegółami, co jest jak najbardziej normalnym zjawiskiem.

W niniejszej książce określimy ten możliwie szeroki zakres najczęściej spotykanych w praktyce danych finansowych i sposób ich prezentacji.

FINANSOWE RAPORTY OKRESOWE

Sprawozdania finansowe są częścią publikowanych przez spółki giełdowe okresowych raportów finansowych. Przepisy dotyczące emitentów papierów wartościowych w Polsce (rozporządzenie o obowiązkach informacyjnych) wymagają publikacji tzw. raportów okresowych zawierających sprawozdania finansowe w formie raportów:

- kwartalnych (za pierwszy kwartał, oraz za trzeci i za ostatni kwartał roku obrotowego),
- półrocznego (za pierwsze półrocze),
- i rocznego.

Należy pamiętać, że nie wszystkie spółki posiadają rok obrachunkowy identyczny z rokiem kalendarzowym, co powoduje, że kolejne kwartały roku kalendarzowego będą mieć miejsce w odpowiednio innych okresach roku kalendarzowego. Przykładowo, jeśli spółka rozpoczyna rok obrachunkowy 1. października, to w jej przypadku raporty kwartalne obejmą okres od 1. października do 31. grudnia (1. kwartał), oraz od 1. października do 30. czerwca (3 kwartały), raport półroczny będzie dotyczyć okresu: od 1. października do 31. marca, a raport roczny – okresu zakończonego 30. września.

Terminy publikacji w danym roku obrotowym powinny być z góry określone w raporcie bieżącym emitenta (ogłoszonym do końca pierwszego miesiąca danego roku obrotowego), przy czym okresy publikacji tych raportów nie mogą przekraczać poniższych terminów:

raport kwartalny za pierwszy i za trzeci kwartał	<ul style="list-style-type: none">nie później niż 45 dni od końca kwartału
raport kwartalny za ostatni kwartał	<ul style="list-style-type: none">nie później niż 60 dni od końca kwartału (nie ma obowiązku przedstawiania raportu, w przypadku przekazania raportu rocznego w ciągu 80 dni od końca roku obrotowego)
raport półroczny	<ul style="list-style-type: none">nie później niż 2 miesiące od końca półrocza
raport roczny	<ul style="list-style-type: none">nie później niż 4 miesiące od końca roku obrotowego

RAPORT KWARTALNY

Raport kwartalny zawiera zwykle informacje mniej rozbudowane niż w przypadku raportów pół- i rocznych. Raport taki zawiera dane za kwartał roku obrotowego objęty tym raportem oraz dane narastająco za wszystkie pełne kwartały danego roku obrotowego w formie skróconego kwartalnego sprawozdania finansowego, zawierającego co najmniej: bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym oraz rachunek przepływów pieniężnych.

Przy danych zawartych w kwartalnym sprawozdaniu finansowym prezentuje się dane porównywalne:

- 1) w przypadku bilansu – przedstawiające stan na koniec kwartału bezpośrednio poprzedzającego bieżący kwartał oraz stan na koniec poprzedniego roku obrotowego i analogicznego kwartału poprzedniego roku obrotowego,

- 2) w przypadku rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych – za analogiczne kwartały poprzedniego roku obrotowego,
- 3) w przypadku zestawienia zmian w kapitale własnym – za poprzedni rok obrotowy oraz dane narastająco za wszystkie pełne kwartały poprzedniego roku obrotowego.

Kwartalne sprawozdanie finansowe zawiera także informację dodatkową, przedstawiającą w szczególności informację o zasadach przyjętych przy sporządzeniu raportu, w szczególności informację o zmianach stosowanych zasad (polityki) rachunkowości, oraz informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych, w tym o korektach z tytułu rezerw, rezerwie i aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w ustawie o rachunkowości, dokonanych odpisach aktualizujących wartość składników aktywów oraz np. opis głównych dokonań lub niepowodzeń emitenta w danym okresie, opis czynników i zdarzeń, w tym o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe, informację dotyczącą ewentualnych zdarzeń takich jak: emisja, wykup i spłata dłużnych oraz kapitałowych papierów wartościowych, itp. Całość wymaganych informacji w raporcie kwartalnym przedstawia aneks nr 7 do niniejszej książki.

RAPORT PÓŁROCZNY

Z kolei, przy danych zawartych w raporcie półrocznym prezentuje się dane porównywalne za półrocze poprzedniego roku obrotowego, a w przypadku bilansu i zestawienia zmian w kapitale własnym dodatkowo za poprzedni rok obrotowy, sporządzone w sposób zapewniający

porównywalność danych przedstawionych w raporcie dla okresów roku poprzedniego z danymi dla półrocza bieżącego roku obrotowego.

Rozszerzona forma raportu półrocznego w stosunku do kwartalnego wymaga m.in. aby przedstawiony został do niego raport podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych (biegłego rewidenta) z przeglądu półrocznego sprawozdania finansowego. Przegląd dokonany przez biegłego rewidenta zwiększa wiarygodność opublikowanego sprawozdania finansowego, gdyż w jego ramach podlega ono dodatkowej ocenie pod kątem jego zgodności z zasadami rachunkowości a także prawdziwości wielkości finansowych. Aneks nr 8 przedstawia pełny zestaw danych wymaganych do przedstawienia w raporcie półrocznym.

RAPORT ROCZNY

Raport roczny spółki giełdowej jest z oczywistych względów najbardziej rozbudowanym dokumentem i zawiera przede wszystkim (zestawienie wszystkich informacji wymaganych w raporcie rocznym zawiera aneks nr 9):

- ✓ pismo prezesa zarządu lub osoby zarządzającej emitenta omawiające, w zwięzły sposób, najważniejsze dokonania lub niepowodzenia emitenta w danym roku obrotowym i perspektywy rozwoju,
- ✓ wybrane dane finansowe, zawierające podstawowe pozycje rocznego sprawozdania finansowego (również przeliczone na euro) za bieżący i poprzedni rok obrotowy,
- ✓ roczne sprawozdanie finansowe, sporządzone zgodnie z

obowiązującymi zasadami rachunkowości i zbadane przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych,

- ✓ tzw. sprawozdanie z działalności emitenta (o którym jeszcze powiemy),
- ✓ opinię i raport biegłego rewidenta, z badania sprawozdania finansowego.

Opinia i raport biegłego rewidenta to dokumenty, które powstają po tzw. badaniu, któremu podlega roczne sprawozdanie finansowe. Celem badania jest wyrażenie opinii wraz z raportem o tym, czy sprawozdanie finansowe jest zgodne z zastosowanymi zasadami rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy badanej jednostki.

Tak jak w przypadku przeglądu za półrocze, tak badanie przez biegłego rewidenta rocznego sprawozdania oczywiście dodatkowo wzmacnia wiarygodność tego sprawozdania, gdyż jest poddane dodatkowej weryfikacji i ocenie pod względem jego zgodności z przepisami rachunkowości oraz pod kątem prawdziwości przedstawionych tam wielkości finansowych.

Bardziej szczegółowo o badaniu sprawozdań finansowych powiemy w kolejnym rozdziale.

OBOWIĄZEK BADANIA LUB PRZEGLĄDU SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Jak już wspomniano, z przepisów rozporządzenia o obowiązkach informacyjnych wynika:

- 1) obowiązek zbadania rocznego sprawozdania finansowego (i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w przypadku, gdy takie istnieje) przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych oraz zamieszczenia w raporcie rocznym (i odpowiednio skonsolidowanym raporcie rocznym) opinii o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym,
- 2) obowiązek przeglądu półrocznego skróconego sprawozdania finansowego (i półrocznego skonsolidowanego skróconego sprawozdania finansowego) przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych oraz zamieszczenia w raporcie półrocznym (i odpowiednio skonsolidowanym raporcie półrocznym raportu z tego przeglądu).

Celem badania sprawozdania finansowego jest wyrażenie przez biegłego rewidenta opinii wraz z raportem o tym, czy sprawozdanie finansowe jest prawidłowe, oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy badanej jednostki.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadzić może tylko biegły rewident spełniający warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o tym sprawozdaniu. Nie jest to zachowane, gdy biegły rewident:

- ⇒ posiada udziały, akcje lub inne tytuły własności w jednostce lub w jednostce z nią stowarzyszonej, dominującej, zależnej lub współzależnej, z wyłączeniem udziału w spółdzielni mieszkaniowej,
- ⇒ jest lub był w ostatnich 3 latach przedstawicielem prawnym (pełnomocnikiem), członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem jednostki albo jednostki z nią stowarzyszonej, dominującej, zależnej lub współzależnej,
- ⇒ w ostatnich 3 latach uczestniczył w prowadzeniu ksiąg

rachunkowych, sporządzaniu sprawozdania finansowego, stanowiącego przedmiot badania,

⇒ osiągnął chociażby w jednym roku w ciągu ostatnich 5 lat co najmniej 50% przychodu rocznego z tytułu świadczenia usług na rzecz danej jednostki, jednostki wobec niej dominującej lub jednostek z nią stowarzyszonych, jednostek od niej zależnych lub współzależnych. Nie dotyczy to pierwszego roku działalności biegłego rewidenta,

⇒ jest małżonkiem, krewnym lub powinowatym w linii prostej do drugiego stopnia lub jest związany z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli z osobą zarządzającą lub będącą w organach nadzorczych jednostki albo zatrudnia przy prowadzeniu badania takie osoby,

⇒ z innych powodów nie może sporządzić bezstronnej i niezależnej opinii.

Opinia biegłego rewidenta stwierdza czy badane sprawozdanie finansowe:

- 1) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- 2) zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości,
- 3) jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, statutem lub umową,
- 4) przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie istotne dla oceny jednostki informacje.

W opinii należy również ewentualnie poinformować o niedopełnieniu obowiązku złożenia we właściwym rejestrze sądowym oraz do ogłoszenia

sprawozdania finansowego za rok lub lata poprzedzające rok obrotowy, oraz określić ewentualnie stwierdzone zagrożenia dla kontynuacji działalności przez jednostkę.

Opinia powinna także wskazywać powody wyrażenia zastrzeżeń do sprawozdania finansowego (jeśli takie występują), wyrażenia opinii negatywnej lub odmowy wyrażenia opinii, z uwagi na zaistnienie okoliczności uniemożliwiających jej sformułowanie.

Dołączony do opinii biegłego rewidenta raport z badania powinien przedstawiać przede wszystkim:

- ogólną charakterystykę jednostki,
- potwierdzenie uzyskania od jednostki żądanych informacji, wyjaśnień i oświadczeń,
- ocenę prawidłowości stosowanego systemu rachunkowości,
- przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej jednostki oraz jej wyniku finansowego, ze wskazaniem na zjawiska, które w porównaniu z poprzednimi okresami sprawozdawczymi w istotny sposób wpływają negatywnie na tę sytuację, albo nawet zagrażają kontynuowaniu działalności przez jednostkę. Jeżeli w toku badania jednostki biegły rewident stwierdzi istotne, mające wpływ na sprawozdanie finansowe, naruszenie prawa, statutu lub umowy spółki, to powinien o tym poinformować w raporcie, a w razie potrzeby również w opinii.

Tak jak w przypadku przeglądu za półrocze, tak badanie przez biegłego rewidenta rocznego sprawozdania oczywiście dodatkowo wzmacnia wiarygodność tego sprawozdania, gdyż jest poddane dodatkowej

weryfikacji i ocenie pod względem jego zgodności z przepisami rachunkowości oraz pod kątem prawdziwości przedstawionych tam wielkości finansowych.

RAPORTY BIEŻĄCE

Oprócz finansowych raportów okresowych, każda spółka publiczna obowiązana jest przedstawiać tzw. raporty bieżące. Nie zawierają one typowych danych finansowych czy sprawozdań finansowych, natomiast służą przedstawieniu istotnych dla firmy informacji, w szczególności np. o:

- 1) nabyciu lub zbyciu majątku o znacznej wartości, a także ustanowieniu hipoteki, zastawu lub innego ograniczonego prawa rzeczowego na majątku o znacznej wartości,
- 2) utracie przez spółkę lub jednostkę od niego zależną, w wyniku zdarzeń losowych, majątku o znacznej wartości,
- 3) zawarciu przez spółkę lub jednostkę od niego zależną znaczącej umowy, oraz wypowiedzeniu lub rozwiązaniu znaczącej umowy,
- 4) udzieleniu przez spółkę lub przez jednostkę od niego zależną poręczenia kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji, jeżeli ich wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych spółki,
- 5) wszczęciu przez sąd, lub organ administracji publicznej postępowania dotyczącego zobowiązań lub wierzytelności spółki lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych spółki,
- 6) zmiany wysokości lub struktury kapitału zakładowego spółki lub jednostki od niego zależnej,

- 7) emisji obligacji, w przypadku gdy wartość emitowanych obligacji przekracza 10 % kapitałów własnych spółki,
- 8) podjęciu decyzji o zamiarze połączenia spółki z innym podmiotem, jak i połączeniu emitenta z innym podmiotem;
- 9) odwołaniu lub rezygnacji osoby zarządzającej lub nadzorującej, oraz powołaniu osoby zarządzającej lub nadzorującej,
- 10) złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości, ogłoszeniu upadłości, złożeniu wniosku o otwarcie postępowania układowego, otwarciu postępowania układowego, itp.

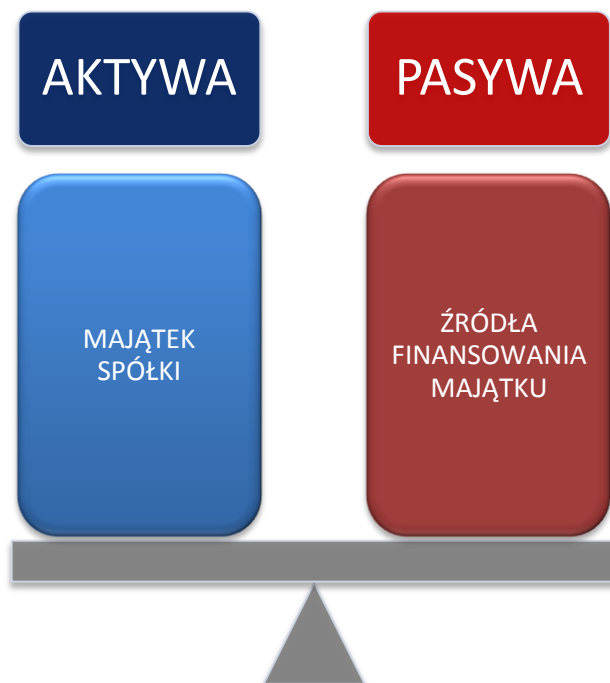
Są to informacje, które – jak wspomniano nie zawierają sprawozdań finansowych – natomiast ich wartość poznawcza dla inwestorów jest niezwykle istotna, a czasem wręcz strategiczna, gdyż nierzadko informują o decyzjach dotyczących kierunków rozwoju danej firmy. Zawarte w nich informacje powinny być analizowane przez zainteresowanych inwestorów, gdyż mogą dotyczyć spraw, które wpływają na wszelkie obszary działalności gospodarczej firmy, i mają tym samym – prędzej czy później – przełożenie na jej finanse. Jeśli spółka informuje o podpisaniu ważnej umowy handlowej, kredytowej, czy też nabyciu innej spółki, lub połączeniu z innym podmiotem, albo – co gorsza – np. o ogłoszeniu upadłości, to, bez wątpienia, ma to olbrzymie znaczenie dla inwestora będącego akcjonariuszem firmy, lub rozważającego decyzję o zakupie akcji danej spółki. Raporty bieżące przekazuje się niezwłocznie, aczkolwiek nie później niż w ciągu 24 godzin od zaistnienia zdarzenia lub powzięcia o nim informacji przez emitenta (poza szczególnymi przypadkami np. dotyczącymi zwoływania walnego zgromadzenia).

CZĘŚCI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WEDŁUG MSR

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej to sprawozdanie w dużym stopniu analogiczne do bilansu powstającego wedle krajowych zasad rachunkowości. Nazw będziemy więc używać zamiennie. Jest to dokument, który przedstawia z jednej strony stan i wartość posiadanego przez firmę majątku (**aktywów**), a z drugiej strony – źródeł jego finansowania tj. **pasywów**.

Podstawowa zasada bilansu to równowaga między aktywami a pasywami.

Bilans przedstawia stan poszczególnych pozycji finansowych na konkretny

moment np. koniec roku obrotowego. Decyduje to o dość pasywnym charakterze tego sprawozdania, które pokazuje jedynie stan na dany moment, a należy mieć świadomość, że jedna operacja księgową w dniu następnym (po dniu, na którym sporządzono sprawozdanie), może zmienić jego obraz (oczywiście zawsze przy zachowaniu zasady równości obu stron bilansu). Oczywiście jedna operacja na ogół nie zmieni go w sposób znaczący, ale już pewien zestaw operacji finansowych z jednego dnia może spowodować, że wygląd stanu aktywów i pasywów w danym momencie może istotnie różnić się od stanu sprzed kilku dni.

Tak jak w każdej innej części sprawozdania finansowego należy przedstawić dane porównawcze za przeszły okres, co oznacza że w przypadku sprawozdania rocznego spotkamy się z bilansem np. na koniec roku T i (porównawczo) dla końca roku T-1. Przypomnijmy, że z kolei, w przypadku sprawozdania zawartego w raporcie kwartalnym – porównawczo przedstawiony będzie stan na koniec kwartału poprzedzającego bieżący kwartał oraz stan na koniec poprzedniego roku obrotowego i analogicznego kwartału poprzedniego roku obrotowego, a w przypadku raportu półrocznego – stan na koniec poprzedniego roku obrotowego jak i półrocza poprzedniego roku.

Podstawowy podział bilansu to oczywiście podział na wspomniane już aktywa i pasywa. Jednocześnie, jak wyżej wspomnieliśmy, międzynarodowe standardy rachunkowości nie precyzują szczegółowo każdej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej. W związku z tym, poniżej przedstawimy najbardziej racjonalny układ tego sprawozdania i w większości przypadków będzie on zbliżony do sprawozdań

prezentowanych przez polskie spółki giełdowe, choć oczywiście może się różnić w pewnych szczegółach.

Spróbujmy omówić poszczególne pozycje bilansu. Dzięki temu bliżej poznamy strukturę aktywów i pasywów oraz znaczenie kolejnych części tego sprawozdania.

AKTYWA

Aktywa to najprościej mówiąc, posiadany przez jednostkę gospodarczą majątek. A konkretnie – są to znajdujące się pod kontrolą jednostki gospodarczej zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości (czyli które można wycenić), powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują (albo przynajmniej powinny spowodować) w przyszłości wpływ do jednostki różnego typu korzyści ekonomicznych. Korzyści te mogą wynikać np. z wykorzystania składników majątku w procesie produkcyjnym (co jest w końcu głównym powodem funkcjonowania firmy), zużyciu ich w jego trakcie, ale także oddania ich w dzierżawę, czy uzyskiwania od nich wpływów w postaci np. dywidend czy odsetek. Wszystkie te działania są wykonywane celem osiągnięcia efektu gospodarczego.

AKTYWA OGÓŁEM

AKTYWA TRWAŁE

AKTYWA OBROTOWE

Podstawowy podział aktywów to podział na aktywa trwałe i obrotowe. Klasyfikacja ta jest przeprowadzona według zasady ich zastosowania w przedsiębiorstwie, a konkretnie w procesie produkcyjnym. Ponieważ aktywa trwałe to zasadniczo majątek, który wykorzystywany jest w przedsiębiorstwie przez więcej niż jeden cykl produkcyjny (np. maszyna, która służy wyprodukowaniu wielu rzeczy), zaś obrotowe – majątek, którego zastosowanie ma miejsce jednorazowo, w jednym cyklu wytwórczym (np. materiały, które są wykorzystane do produkcji). W przypadku niektórych pozycji (które występują zarówno w części aktywów trwałych jak i obrotowych np. należności czy różnego rodzaju inwestycje), o ich odpowiednim przyporządkowaniu decyduje okres w jakim planowane jest ich odzyskanie (należności mogą zostać zapłacone w terminie do 12 najbliższych miesięcy – wówczas mówimy o aktywach obrotowych, albo – powyżej 12 miesięcy – wtedy mamy do czynienia z majątkiem trwałym) lub ich sprzedaż (dotyczy to np. pozycji „inwestycje”, i w tym przypadku również decyduje fakt, czy planowana jest ich sprzedaż w ciągu najbliższego roku, czy powyżej niego).

AKTYWA
A. Aktywa trwałe
I. Wartości niematerialne i prawne
II. Rzeczowe aktywa trwałe
III. Należności długoterminowe
IV. Nieruchomości inwestycyjne
V. Długoterminowe aktywa finansowe
VI. Inne inwestycje długoterminowe
VII. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
VIII. Inne długoterminowe rozliczenia międzyokresowe
B. Aktywa obrotowe
I. Zapasy
II. Należności z tytułu dostaw i usług
III. Należności publiczno-prawne
IV. Należności pozostałe
V. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty
VI. Udzielone pożyczki krótkoterminowe
VII. Pozostałe aktywa finansowe
VIII. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe
IX. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

AKTYWA TRWAŁE

Aktywa trwałe (czyli majątek trwały) – jak wyżej wspomniano, to te składniki majątku, których nie wykorzystuje się w jednym cyklu produkcyjnym, i służą gospodarczemu wykorzystaniu w dłuższym okresie. Podstawowy podział majątku trwałego, który zastosowany jest w przypadku sprawozdania według międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej to:

Wartości niematerialne i prawne	
Rzeczowe aktywa trwałe	
Należności długoterminowe	
Inwestycje długoterminowe:	Nieruchomości inwestycyjne
	Długoterminowe aktywa finansowe
	Inne inwestycje długoterminowe
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe:	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
	Inne długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

AKTYWA OBROTOWE

Majątek obrotowy – to zasadniczo majątek, którego zastosowanie ma miejsce jednorazowo, w jednym cyklu wytwórczym, albo płatności

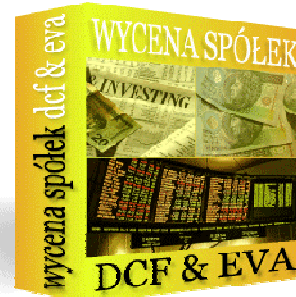
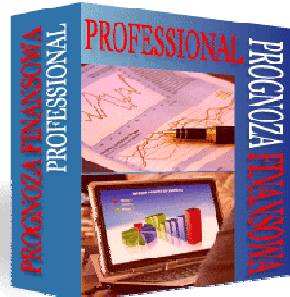
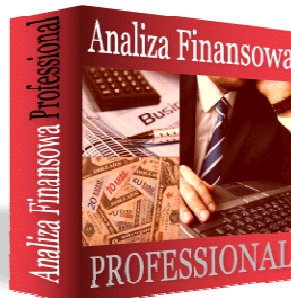
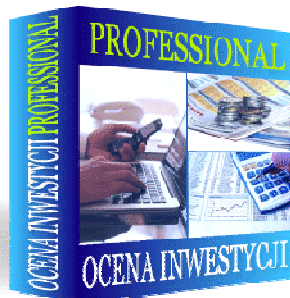
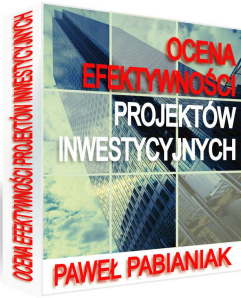
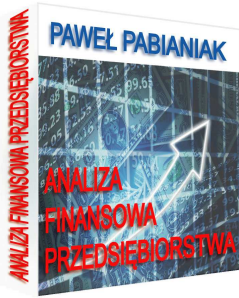
wymagalne w ciągu 12 miesięcy.

Podstawowy podział majątku obrotowego:

Zapasy	
Należności krótkoterminowe:	Należności z tytułu dostaw i usług
	Należności publiczno-prawne
	Należności pozostałe
Inwestycje krótkoterminowe:	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty
	Udzielone pożyczki krótkoterminowe
	Pozostałe aktywa finansowe
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	

W dalszej części omówimy poszczególne pozycje składające się na sprawozdanie z sytuacji finansowej.

Więcej o finansach przedsiębiorstw – ebooki i aplikacje finansowe –
znajdziecie Państwo na stronach serwisu e-BizCom:

www.e-bizcom.net

Wszelkie prawa autorskie i wydawnicze zastrzeżone.
Kopiowanie czy rozpowszechnianie całości lub fragmentów niniejszej książki jest zabronione. Możliwe jest tylko cytowanie fragmentów publikacji z podaniem ich źródła.

Copyright by e-BizCom

aplikacje finansowe dla profesjonalistów
www.e-bizcom.net

serwis o finansach przedsiębiorstwa
www.analizafinansowa.org

Uwaga! Informacja dla użytkowników, którzy zakupią ebooka w serwisach Nexto.pl, Virtualo.pl, lub innych serwisach na których niemożliwe jest dołączenie do ebooka pliku programu w Excelu, jak i skąd ściągnąć plik, znajduje się w pełnej wersji ebooka.

Uwaga! Wszyscy którzy zakupią niniejszego ebooka w dowolnym serwisie internetowym, mają możliwość nabycia **dowolnego programu lub programów do wyceny spółek** z katalogu serwisu e-BizCom http://www.e-bizcom.net/aplikacja_wycena.html **z rabatem w wysokości 50% od ich obowiązującej ceny**. Warunkiem jest dokonanie zakupu w ciągu najpóźniej 30 dni od dnia zakupu niniejszego ebooka, oraz podanie daty i miejsca jego zakupu oraz numeru faktury zakupu, przy dokonaniu zamówienia (w oknie „Uwagi”).

ISBN 978-83-65215-02-4

e-BizCom.net